

Priročnik za dobavitelje

Pričakovanja Skupine Iskre Avtoelektrike od svojih dobaviteljev

Naši odjemalci od nas pričakujejo, da bomo izpolnili ali celo presegli vsa njihova pričakovanja na področju kakovosti proizvodov in storitev. Za izpolnitev teh pričakovanj zato potrebujemo zanesljive in sposobne dobavitelje, predane skupnim ciljem in kakovosti.

Priročnik za dobavitelje vsebuje zahteve Iskre Avtoelektrike do dobaviteljev in praktična navodila za njihovo izpolnjevanje.

Ta dokument je nadziran in vzdrževan na internetni strani Iskre Avtoelektrike. Vse ostale kopije so nevzdrževane. V primeru večjih in pomembnejših sprememb priročnika, bo Iskra Avtoelektrika dobavitelje o tem obvestila.

Z izstavitvijo ponudbe ali s podpisom Nabavne pogodbe se dobavitelj obvezuje upoštevati in se ravnati po vseh, v priročniku, podanih načelih ter postopkih.

Direkcija nabave

KAZALO

1. UVOD	1
2. SPLOŠNE ZAHTEVE IN DOLOČILA	1
2.1. Zahteve Iskre Avtoelektrike do dobaviteljev	1
2.1.1. Zaupnost.....	1
2.1.2. Odgovornost	1
2.1.3. Sistem kakovosti.....	2
2.1.4. Posledice neskladnosti	2
2.1.5. Tehnična dokumentacija	2
2.1.6. Splošno dobavni pogoji	2
2.1.7. Zakonske zahteve	2
2.1.8. Okoljevarstvene zahteve splošno.....	2
2.1.9. Okoljevarstvene zahteve za embalažo.....	3
2.1.10. Varnostni listi, izjave, atesti za nabavljene materiale	3
2.2. Obveznosti in odgovornost Iskre Avtoelektrike do dobaviteljev	5
3. ZAHTEVE ZA SISTEM VODENJA KAKOVOSTI DOBAVITELJEV.....	5
3.1. Sistem vodenja kakovosti	5
3.2. Odobritev Iskre Avtoelektrike	7
3.3. Poddobavitelji	7
3.4. Vključevanje kupcev Iskre Avtoelektrike	7
4. ZAHTEVE ZA PRIDOBITEV IN OHRANJANJE VLOGE POTRJENEGA DOBAVITELJA	8
4.1. Izbira in potrjevanje novih dobaviteljev	8
4.1.1. Samopredstaviteljev	9
4.1.2. 4.1.2. Samoocenitev	9
4.1.3. 4.1.3. Presoja sistema vodenja kakovosti potencialnega dobavitelja	9
4.1.4. 4.1.4. Lista potrjenih dobaviteljev	9
4.2. Presoje potrjenih dobaviteljev	9
4.3. Ocenjevanje potrjenih dobaviteljev po dobavah.....	9
4.4. Razvrstitev dobaviteljev	10
4.4.1. Priložnosti dobaviteljev	10
4.5. Izguba statusa potrjenega dobavitelja	10
5. ZAHTEVE PRED PODPISOM POGODBE.....	11
5.1. Dobavne sposobnosti dobavitelja	11
5.2. Povpraševanje in ponudba.....	11
5.3. Nabavna pogodba	11
6. ZAHTEVE PRED SERIJSKO PROIZVODNJO	12
6.1. Planiranje	12
6.2. Zagotovitev kakovosti pri poddobaviteljih	12
6.3. Tehnične zahteve Iskre Avtoelektrike	12
6.4. Postopek odobritve prvih vzorcev in začetka redne proizvodnje (PPAP).....	12

6.4.1. Splošno.....	12
6.4.2. Postopek.....	13
6.4.3. Odločitev Iskre Avtoelektrike	14
6.4.4. Hranjenje zapisov in vzorcev.....	14
6.5. Logistične zahteve Iskre Avtoelektrike	18
6.5.1. Embalaža in pakiranje	18
6.5.2. Označevanje embalaže	18
6.5.3. Transport	19
6.5.4. Naročila in odpoklici.....	19
6.6. Posebna orodja, naprave in merila.....	20
7. ZAHTEVE MED SERIJSKO PROIZVODNJO	20
7.1. Nadzor serijske proizvodnje.....	20
7.1.1. Zapisi kakovosti	20
7.1.2.0. Kontrola pred odpremo.....	20
7.1.2.1 Izvajanje	21
7.1.2.2. Organizacija kontrole.....	21
7.1.2.3 Dokumentacija.....	21
7.1.2.4.Plan kontrole.....	22
7.1.2.5. Kakovostne značilnosti.....	22
7.1.2.6 Vzorčenje.....	22
7.1.2.7. PPAP dokumentacija – vzorci	22
7.1.2.8. Zapisi kakovosti	23
7.1.2.9. Odobritev odpreme.....	23
7.1.2.10. Pošiljanje zahtevane dokumentacije	23
7.1.3. Obvladovanje poddobaviteljev	23
7.2. Kakovost dobav	24
7.2.1. Neskladnosti	24
7.2.2. Reklamacije	24
7.3. Ukrepi	26
7.3.1. Takojšnji ukrepi - korekcije	26
7.3.2. Korektivni ukrepi	26
7.4. Odobravanje sprememb	27
7.4.1. Spremembe proizvoda s strani Iskre Avtoelektrike	27
7.4.2. Predlog sprememb s strani dobavitelja	27
7.4.3. Odobritev neskladnosti	27
8. OSTALE ZAHTEVE IN PRIČAKOVANJA.....	27
8.1. Načrt napredka	27
8.1.1. Nenehne izboljšave	28
8.1.2. Zniževanje cen	28
8.1.3. Izobraževanje	28

8.1.4. Merjenje zadovoljstva IAE	29
8.1.5. Notranje presoje	29
9. SEZNAM DOKUMENTOV IN OBRAZCEV	30

1. UVOD

Namen tega priročnika je posredovati zahteve in pričakovanja Iskre Avtoelektrike svojim dobaviteljem, s ciljem nenehnega izboljševanja proizvodov in storitev:

- Predstaviti pričakovanja in zahteve Iskre Avtoelektrike glede konkurenčnosti cen, kakovosti dobavljenih proizvodov in storitev ter pravočasnosti dobav.
- Opredeliti medsebojne odnose, obveznosti in odgovornost.
- Predpisati postopke v procesu nabave, v katere so vključeni dobavitelji.
- Olajšati način komuniciranja in zagotoviti pravilen pretok informacij, ki se nanašajo na pojav neskladnosti, rešitve ali ideje z namenom izboljšanja kakovosti.
- Predstaviti zahteve, ki jih terja hitra in enostavna uvedba novega ali spremenjenega proizvoda v proizvodni proces Iskre Avtoelektrike.
- Olajšati potek stalnih izboljšav, obravnavo predlogov s strani dobaviteljev in izvajanje preventivnih ter korektivnih ukrepov.

2. SPLOŠNE ZAHTEVE IN DOLOČILA

2.1. Zahteve Iskre Avtoelektrike do dobaviteljev

2.1.1. Zaupnost

Tako dobavitelji kot Iskra Avtoelektrika lahko uporabljajo dokumente in znanje, ki ga pridobijo v medsebojnih poslovnih stikih, samo za namene tega poslovnega razmerja, in jih obravnavajo kot zaupne. Ta zaupnost ostane v veljavi tudi po koncu poslovnega razmerja. Na enak način so tudi dobavitelji dolžni zavezati svoje zaposlene, poddobavitelje in druge, s katerimi poslovno sodelujejo.

Vsa tehnična dokumentacija in podatki, ki jih Iskra Avtoelektrika daje na razpolago dobavitelju, so poslovna skrivnost in last Iskre Avtoelektrike. Pri uporabi in hranjenju le teh Iskra Avtoelektrika zahteva strogo zaupnost in na njeno zahtevo tudi vrnitev vse, že dane dokumentacije. Proizvodnja po tej dokumentaciji je dovoljena izključno za Iskro Avtoelektriko. Iste zahteve veljajo tudi za dobaviteljeve poddobavitelje. Posredovanje te dokumentacije drugim, je dovoljeno samo s pisnim dovoljenjem Iskre Avtoelektrike.

To obvezo dobavitelj potrdi z **Izjavo o zaupnosti**, ki jo prejme ob povpraševanju. Namenski obrazec mora dobavitelj izpolniti, podpisati in vrniti Iskri Avtoelektriki.

2.1.2. Odgovornost

Dobavitelj je polno odgovoren tako moralno kot materialno za izpolnjevanje vseh pogodbenih obveznosti in izvajanje postopkov, predpisanih v tem priročniku. Zagotoviti mora, da dobavljeni proizvodi in storitve ustrezajo postavljenim zahtevam Iskre Avtoelektrike, podanimi z veljavno tehnično dokumentacijo. Od vseh svojih dobaviteljev Iskra Avtoelektrika zahteva:

- 100% pravočasnost dobav in
- dobave proizvodov brez neskladnosti.

Iskra Avtoelektrika zahteva od svojih dobaviteljev, da izvajajo celovito vodenje kakovosti svojih proizvodov in storitev. Področje za razvoj dobaviteljev Iskre Avtoelektrike, izvaja PPAP postopek (Odobritev začetka proizvodnje), občasni nadzor skladnosti kakovosti dobavljenih proizvodov in presoje sistema vodenja kakovosti.

2.1.3. Sistem kakovosti

Zavezanost dobavitelja, da dobavlja proizvode skladne z zahtevami kakovosti mora biti zagotovljena z izvajanjem sodobnega in učinkovitega sistema vodenja kakovosti, ki vključuje »načelo nič neskladnosti« v razvojnem, proizvodnem in vseh ostalih procesih. Poudarek mora biti na preventivnih metodah in ne na metodah odkrivanja neskladnosti.

2.1.4. Posledice neskladnosti

V primeru neskladnosti ima Iskra Avtoelektrika pravico, da od dobavitelja zahteva povračilo vseh nastalih stroškov zaradi :

- zastojev v proizvodnji,
- potrebnih dodelav,
- izpada prodaje,
- stroškov reklamacij končnih kupcev,
- transportnih, administrativnih in ostalih stroškov, do katerih je prišlo po krivdi dobavitelja.

Nastale stroške obračunavamo po veljavnem **Ceniku**.

2.1.5. Tehnična dokumentacija

Dobavitelji so dolžni vso prejeto dokumentacijo ustrezno arhivirati in vzdrževati. V ta namen morajo voditi evidenco prejete dokumentacije in evidenco vseh sprememb le-te.

Tehnična vprašanja morajo reševati izključno z odgovornimi ljudmi v Direkciji nabave Iskre Avtoelektrike. Dobavitelju dano tehnično dokumentacijo lahko spreminja le Iskra Avtoelektrika po predpisanem postopku.

2.1.6. Splošno dobavni pogoji

Splošno dobavni pogoji so sestavni del vsakega Povpraševanja in vsake Nabavne pogodbe.

2.1.7. Zakonske zahteve

Dobavitelji so, kar zadeva vse dobavljene proizvode in storitve, odgovorni za zadovoljevanje veljavnih zakonskih zahtev držav, v katerih poteka proizvodnja in prodaja proizvoda. Potrebne podatke v zvezi s tem lahko dobijo v Direkciji nabave.

2.1.8. Okoljevarstvene zahteve splošno

Skladno s sprejeto okoljsko politiko, Iskra Avtoelektrika prenaša okoljevarstvene zahteve na dobavitelje tako, da od njih zahteva spoštovanje veljavne nacionalne okoljske zakonodaje ter priporočilom za certificiranje po standardu ISO 14001. Z **Okoljevarstvenim vprašalnikom** Iskra Avtoelektrika preverja dobaviteljevo okoljsko odgovornost, kar je eden od kriterijev za izbiro in potrditev vsakega novega dobavitelja . Okoljsko odgovornost dobaviteljev, ki niso certificirani po standardu ISO 14001 pa Iskra Avtoelektrika na enak način ocenjuje vsaka 3 leta.

Materiali in sestavni deli, ki so vgrajeni v izdelke za Iskra Avtoelektriko, morajo biti izdelani v skladu z Evropsko direktivo 2000/53/EC in njej pripadajočim Anexom II sklepa evropske komisije z dne 27.06.2002. Dobavitelj skladnost dokazuje s **Pisno izjavo dobavitelja o skladnosti izdelkov** (Izjava).

2.1.9. Okoljevarstvene zahteve za embalažo

Ob izstavitvi povpraševanja oziroma ponudbe morata Iskra Avtoelektrika in dobavitelj določiti količino in vrsto embalažnih enot. V ta namen dobavitelj izpolni **Obrazec za embalažo** iz katerega sta razvidni tako količina kot vrsta embalaže (papir, karton, kovina, les, plastika). Za embaliranje je priporočljiva uporaba naslednjih vrst plastičnih mas:

- polietilen visoke gostote -HDPE
- polietilen nizke gostote - LDPE
- polipropilen - PP
- polistiren - PS.

Uporaba drugih vrst plastičnih mas je možna samo po predhodni odobritvi Službe za varstvo okolja Iskre Avtoelektrike. Z žigom in podpisom odgovorne osebe, dobavitelj potrjuje skladnost embalaže z zahtevami veljavne EU zakonodaje (z direktivo 94/62/EC ter pripadajočimi sklepi evropske komisije). Dobavitelj lahko spremeni embalažo samo po pridobitvi pisne odobritve Iskre Avtoelektrike.

2.1.10. Varnostni listi, izjave, atesti za nabavljene materiale

Dobavitelj je dolžan, skladno z zahtevami v tabeli "Kakovostne in okoljevarstvene zahteve", za nabavljene materiale dostavljati:

- Varnostne liste in Izjave Službi varstva okolja Iskre Avtoelektrike
- Ateste Službi za razvoj dobaviteljev Iskre Avtoelektrike

 Kakovostne in okoljevarstvene zahteve za nabavljene materiale		Kakovost			Ekologija					
Seznam blaga za ateste		Zahtevani dokument								
		Atest materiala			Varnostni list	Izjava + atest materiala	Izjava			
		EU, ZDA, Japonska, razviti svet...			EU (Kitajska, Indija, bližnji vzhod...)			ELV 2000/53	Embalaža Direktiva 94/62	
Material	Opis	Samo pri PPAP	Pri vsaki dobavi	1 x letno	Samo pri PPAP	Pri vsaki dobavi	1 x letno	Ob povpraševanju	Ob povpraševanju	Ob povpraševanju in ob spremembi embalaže
BAKER	kolektorji: Cu lamele			✓		✓			✓	
	kolektorji: zalivna masa			✓		✓			✓	✓
	kolektorji: tulke (med, jeklo)	✓			✓				✓	
	lak žica: Cu			✓		✓			✓	
	lak žica: lak	✓				✓			✓	
	kontaktni vijaki		✓			✓			✓	✓
	Cu žica za kont. vijake		✓			✓			✓	✓
	Cu profilna žica			✓		✓			✓	✓
	pletence, vodniki	✓				✓			✓	✓
	vodniki in mostički (po risbi)	✓				✓			✓	✓

Seznam blaga za ateste		Kakovost						Ekologija		
		Zahtevani dokument								
		Atest materiala						Varnostni list	Izjava + atest materiala	Izjava
		EU, ZDA, Japonska, razviti svet...			EU (Kitajska, Indija, bližnji vzhod...)					
Material	Opis	Samo pri PPAP	Pri vsaki dobavi	1 x letno	Samo pri PPAP	Pri vsaki dobavi	1 x letno	Ob povpraševanju	Ob povpraševanju	Ob povpraševanju in ob spremembi embalaže
JEKLO	palice		✓			✓			✓	✓
	pločevina		✓			✓			✓	✓
	cevi za okrov		✓			✓			✓	✓
	vzmeti	✓				✓			✓	✓
	gredi: stružene			✓		✓			✓	✓
	gredi: odkovki		✓			✓			✓	✓
	jermenice	✓				✓			✓	✓
	jedra	✓				✓			✓	✓
	pesta		✓			✓			✓	✓
	pastorki (kovani, phani...)		✓			✓			✓	✓
	polovi čevlji	✓				✓			✓	✓
	statorski, rotorski paket - goli			✓		✓			✓	✓
	bearings: metall parts	✓				✓			✓	✓
	bearings: grease	✓				✓			✓	✓
	vezni elementi po standardu	✓				✓			✓	✓
vezni elementi po risbi (Rm nad 800 N/mm ²)	✓				✓	✓		✓	✓	
štancani deli po risbi /standardu	✓				✓			✓	✓	
SESTAVI	okrovi, tuljave, itd.			✓			✓		✓	✓
	nosilec krtačk, osnovne plošče itd.			✓			✓		✓	✓
	stator, rotor - sestav: navitje, spajka, kolektor...			✓		✓			✓	✓
SINTER	magneti Fe in NeFeB	✓			✓				✓	✓
	krtačke Cu-Pb	✓				✓			✓	✓
	ležajne tulke - bron	✓				✓			✓	✓
	zobniki	✓				✓			✓	✓
ALUMINIJ	Al zlitina - ingoti		✓			✓			✓	✓
	Al ulitki	✓			✓				✓	✓
	Al pločevina, profili		✓			✓			✓	✓
SIVA IN NODULARNA LITINA	SL in NL ulitki	✓			✓				✓	✓
	SL in NL ulitki+ barvanje (lak)	✓			✓				✓	✓
BARVNE KOVINE, ZLITINE (medi, bron, spajke...)	cevi, pločevine		✓			✓			✓	✓
	vezni elementi po standardu	✓			✓				✓	✓
	vezni elementi po risbi	✓			✓				✓	✓
	štancani deli po risbi /standardu	✓			✓				✓	✓
	Zn anode		✓			✓			✓	✓
	spajke: Pb in brez Pb		✓			✓			✓	✓
spajkalne paste, spajke s fluxom		✓			✓		✓	✓	✓	
TERMOPLASTI	granulati (PA, PET, PPS, PBT, ABS)		✓			✓				✓
	izdelki iz termoplastov	✓				✓				✓
	Zahteve UL (ZDA)		✓			✓				
DUROPLASTI	PF - fenoli: pokrovi stikal (bakelit)	✓				✓				✓
	epoksi: obroči bandažni	✓				✓				✓
	Zahteve UL (ZDA)		✓			✓				
GUMA	izdelki iz gume: NBR, silikon	✓				✓				✓

Seznam blaga za ateste		Kakovost						Ekologija		
		Zahtevani dokument								
		Atest materiala						Varnostni list	Izjava + atest materiala	Izjava
		EU, ZDA, Japonska, razviti svet...			EU (Kitajska, Indija, bližnji vzhod...)				ELV 2000/53	Embalaža Direktiva 94/62
Material	Opis	Samo pri PPAP	Pri vsaki dobavi	1 x letno	Samo pri PPAP	Pri vsaki dobavi	1 x letno	Ob povpraševanju	Ob povpraševanju	Ob povpraševanju in ob spremembi embalaže
IZOLACIJE	prešpan (Hp), nomex, izol. cevke...	✓			✓					✓
	laminati (izotex, izocart, pregnit...)	✓			✓					✓
ELEKTRONIKA	tiskana vezja	✓			✓				✓	✓
	elektronske komponente	✓			✓				✓	✓
	keramična vezja	✓			✓				✓	✓
	sestavi (regulator, moduli...)	✓			✓				✓	✓
KEMIKALIJE	barve in laki	✓	✓			✓		✓	✓	✓
	plini	✓				✓		✓		✓
	impregnacijske, zalivne smole		✓			✓		✓	✓	✓
	alkoholi							✓		✓
	topila	✓			✓			✓		✓
	fluksi	✓			✓			✓		✓
	masti	✓			✓			✓		✓
	olja in emulzije	✓			✓			✓		✓
	lepila			✓			✓	✓		✓
	pralna sredstva							✓		✓
ostale kemikalije							✓		✓	
KUPljena EMBALAŽA ZA PRODAJO ISKRINIh IZDELKOv	lesena (palete, zaboji...)								✓	✓
	papirna in kartonska (škafle, vložki...)								✓	✓
	plastična (vrečke, folije, vložki, zabojčki...)								✓	✓
	kovinska (zaboji in vezni trakovi)								✓	✓
lepilni trak								✓	✓	
POVRŠINSKA ZAŠČITA *	Cu, Sn, Zn, Ni, Cr, Ag	✓			✓				✓	✓
	SPE Trading	✓			✓				✓	✓

* - Pri postopku PPAP dobavitelj dostavi certifikat galvanske zaščite po zahtevah iz predpisa QB 15921266 -Dodatek B

2.2. Obveznosti in odgovornost Iskre Avtoelektrike do dobaviteljev

Iskra Avtoelektrika se obvezuje spoštovati vsa določila tega priročnika in do dobaviteljev voditi pošten, dolgoročen partnerski odnos. Njen cilj je imeti zadovoljne kupce pa tudi zadovoljne dobavitelje.

3. ZAHTEVE ZA SISTEM VODENJA KAKOVOSTI DOBAVITELJEV

3.1. Sistem vodenja kakovosti

Iskra Avtoelektrika zahteva, da dobavitelji vzpostavijo, izvajajo in certificirajo sistem vodenja kakovosti, ki ustreza zahtevam ISO 9001:2000, ali ISO/TS 16949. **Vsak dobavitelj mora pridobiti vsaj certifikat ISO 9001:2000, izjemoma samo odobritev Iskre Avtoelektrike.**

Glede na zahtevnost proizvoda, ki ga dobavitelj proizvaja za Iskro Avtoelektriko pa so zahteve po sistemu vodenja kakovosti pri dobavitelju, naslednje:

Stopnja zahtevnosti	Proizvod	Tehnologija	Zahtevani certifikati
1	Proizvodi za avtomobilski sektor	Vse pripadajoče tehnologije	ISO/TS 16949 in izpolnjevanje posebnih zahtev odjemalcev (Customer Specific Requirements) Zaželen ISO 14001
2	<p>Proizvodi razviti z lastnim razvojem dobavitelja ali skupno razviti deli.</p> <p>Razvojno in tehnološko zelo zahtevni proizvodi, ki imajo odločilen vpliv na tehnične karakteristike končnega proizvoda, zanesljivost njegovega delovanja ter njegovo življensko dobo.</p> <p>Primeri : Stikala, vklopni releji, elektronski sklopi, trajni magneti, ležajne tulke, statorji, rotorji, kolektorji, ležaji, sklopke, krtačke, zobniki, vzmeti, valjčki, drsni obročki, Cu žica, gredi s paketom, jekla, barvne kovine...</p>	Kaljenje, hladno kovanje, zahtevna strojna obdelava (struženje, brušenje, rezkanje...)	Najmanj ISO 9001:2000 Zaželen ISO/TS 16949 ISO 14001
3	<p>Proizvodi, ki so za pravilno delovanje končnega proizvoda manj pomembni in izdelani z manj zahtevnimi tehnologijami</p> <p>Primeri: Ulitki iz sive litine, Al, plastike, gume, kovinski polizdelki, barve, laki, izolacijski materiali ...</p>	Ulivanje, varjenje...	Najmanj ISO 9001:2000 Izjemoma samo odobritev Iskre Avtoelektrike Zaželen ISO 14001
4	<p>Manjši deli ali sestavi, ki ne vplivajo na delovanje končnega proizvoda.</p> <p>Primeri: Vijaki, matice, podložke, enostavni štancani deli, nalepke, embalaža, ...</p>	Odrezovanje trakov, štancanje enostavnih proizvodov...	Najmanj odobritev Iskre Avtoelektrike Zaželen ISO 9001:2000 ISO 14001

3.2. Odobritev Iskre Avtoelektrike

Za stopnjo zahtevnosti proizvodov 4 in izjemoma 3, mora dobavitelj, na osnovi presoje izvedene s strani Iskre Avtoelektrike, pridobiti odobritev Iskre Avtoelektrike. Izpolnjevati mora naslednje pogoje:

- imeti mora urejen in vzdrževan arhiv tehnične dokumentacije,
- imeti mora urejen nadzor nad svojimi dobavitelji in vhodnimi materiali, nove materiale vzorčiti in potrjevati ter jih ustrezno skladiščiti,
- imeti mora izdelano in v proizvodnji uporabljati tehnološko - kontrolno tehnično dokumentacijo,
- razpolagati mora z ustreznimi in dokazano sposobnimi delovnimi sredstvi ,
- razpolagati mora z vsemi tistimi merilnimi sredstvi, ki so potrebna za zagotavljanje kakovosti proizvoda in le te metrološko nadzorovati,
- izvajati mora nadzor kakovosti na operacijah proizvodnega procesa in voditi zapise o kakovosti,
- v proizvodnji mora uporabljati ustrezen način označevanja proizvodov po operacijah tehnološkega postopka,
- na koncu proizvodnega procesa mora izvajati nadzor kakovosti proizvodov pred odpremo,
- zagotoviti mora tako delovno okolje, v katerem se odvija delovni proces, da bo to ustrezalo pogojem, ki jih terjata kakovost izdelka.

3.3. Poddobavitelji

Zahteve, ki jih Iskra Avtoelektrika postavlja do svojih dobaviteljev, morajo le-ti prenašati do svojih dobaviteljev. Vsi proizvajalci vključeni v proizvodno - nabavno verigo morajo pri svojem delu uporabljati ustrezne sisteme vodenja kakovosti, saj je edino tako mogoče zagotoviti kakovost končnega proizvoda.

Upoštevač navedeno, ima Iskra Avtoelektrika pravico, da po potrebi opravi presojo sistema vodenja kakovosti pri poddobavitelju. V tem primeru je dobavitelj dolžan presojo organizirati in pri njej aktivno sodelovati.

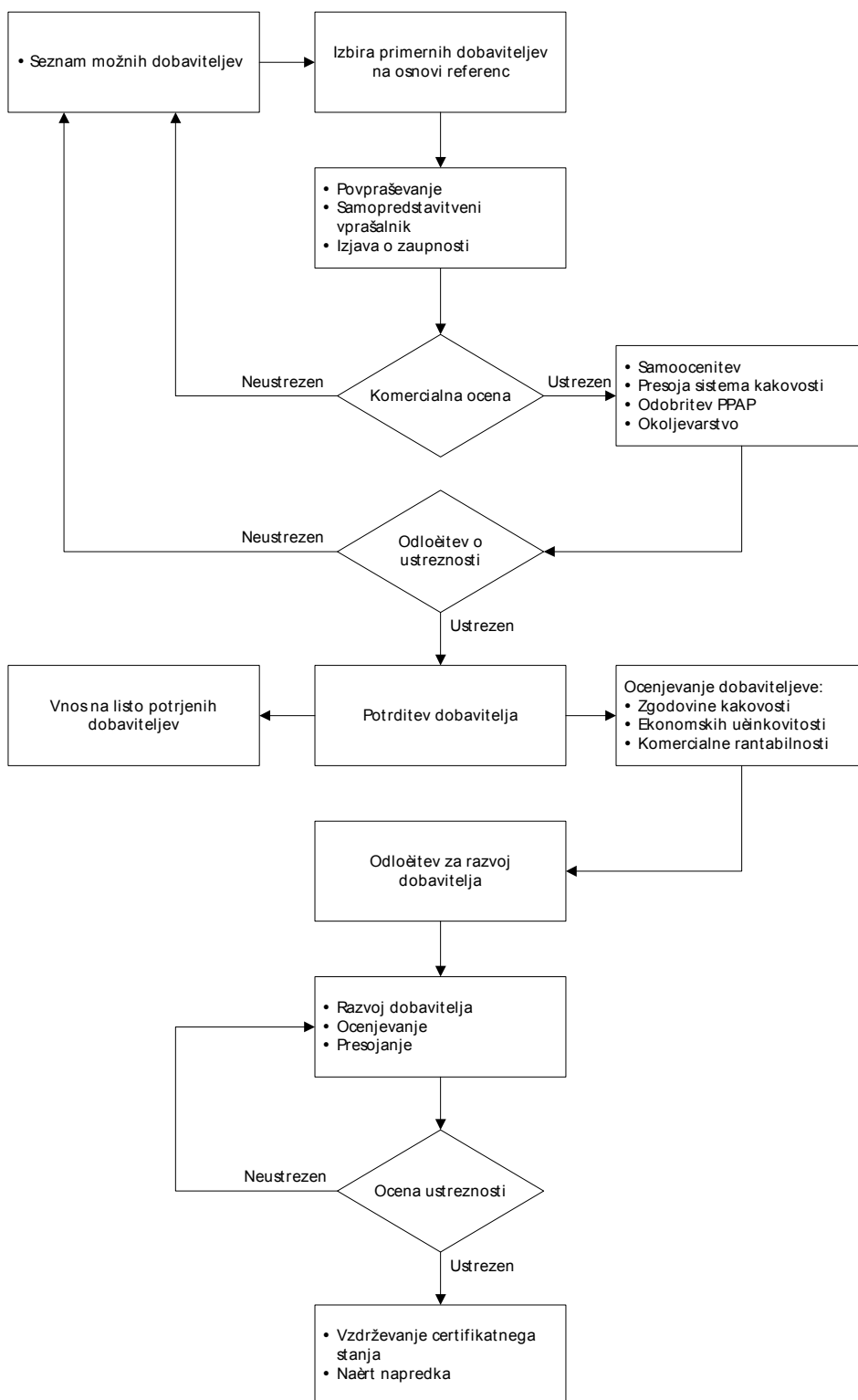
3.4. Vključevanje kupcev Iskre Avtoelektrike

Tudi v primerih, ko kupec Iskre Avtoelektrike zahteva presojo sistema vodenja kakovosti pri dobavitelju, je le-ta dolžan omogočiti tako presojo. Isto velja tudi za presojo poddobavitelja.

4. ZAHTEVE ZA PRIDOBITEV IN OHRANJANJE VLOGE POTRJENEGA DOBAVITELJA

4.1. Izbira in potrjevanje novih dobaviteljev

Postopek izbire in potrditve novega dobavitelja prikazuje naslednji diagram:

4.1.1. Samopredstavitev

Prvi korak pri postopku potrditve novega dobavitelja je samopredstavitev, s katero želi Iskra Avtoelektrika pridobiti osnovne podatke o proizvajalcu.

V ta namen Iskra Avtoelektrika pošlje dobavitelju **Vprašalnik za samopredstavitev**, in **Okoljevarstveni vprašalnik**, ki ju mora le ta izpolniti in vrniti Iskri Avtoelektriki.

4.1.2. Samoocenitev

Namen samoocenjevanja je ugotoviti, ali ima dobavitelj učinkovit sistem vodenja kakovosti. V takih primerih Iskra Avtoelektrika pošlje dobavitelju vprašalnik **Ocenitveni list kakovosti procesa (po VDA 6.3)**.

Dobavitelj mora v tem primeru v celoti izpolniti vprašalnik in se oceniti po posameznih področjih. Glede na skupno število pridobljenih točk, se tako uvrsti v enega od naslednjih razredov :

Razred	%	Ocena
A	90 -100	Sposoben
AB	80 - 89	Pretežno sposoben
B	60 – 79	Delno sposoben
C	pod 60	Nesposoben

Glede na rezultat samoocelitve, se Iskra Avtoelektrika odloči o nadaljevanju postopka.

4.1.3. Presoja sistema vodenja kakovosti potencialnega dobavitelja

Iskra Avtoelektrika lahko po potrebi izvede tudi lastno presajo sistema vodenja kakovosti pri potencialnem dobavitelju. V tem primeru ga obvesti o nameri izvedbe presoje ter se z njim zanjo tudi dogovori. Za lažji potek presoje, Iskra Avtoelektrika lahko dobavitelju vnaprej pošlje Ocenitveni list kakovosti procesa (po VDA 6.3.)

Glede na rezultate presoje, Iskra Avtoelektrika lahko zahteva od dobavitelja načrt korektivnih ukrepov za odpravo, s presajo ugotovljenih, neskladij. V ta namen presojevalec Iskre Avtoelektrike dobavitelju pošlje obrazca **Skupna ocena** in **Načrt korektivnih ukrepov**. Na slednjem navede vse ugotovljene neskladnosti. Dobavitelj je dolžan pripraviti načrt in ga do dogovorjenega roka vrniti presojevalcu. Iskra Avtoelektrika ima pravico, da preveri učinkovitost izvedenih korektivnih ukrepov.

4.1.4. Lista potrjenih dobaviteljev

Dobavitelj, ki ustreza kriterijem Iskre Avtoelektrike in izpolnjuje vse pogoje, postane potrjen dobavitelj. Iskra Avtoelektrika sklepa nabavne pogodbe samo z dobavitelji, ki so se uvrstili na to listo.

4.2. Presoje potrjenih dobaviteljev

Iskra Avtoelektrika izvaja občasne presoje potrjenih dobaviteljev. Posamezno presajo pravočasno napove. V primeru ugotovljenih neskladnosti, se dobavitelj zavezuje, da bo pripravil, predstavil in izvedel korektivne ukrepe za odpravo neskladnosti.

4.3. Ocenjevanje potrjenih dobaviteljev po dobavah

Ocenjevanje dobaviteljev po dobavah zajema naslednja področja :

- kakovost,
- cenovna konkurenčnost ,
- točnost dobav,
- podpora.

4.4. Razvrstitev dobaviteljev

Glede na dosežene ocene po posameznih področjih, Iskra Avtoelektrika enkrat letno izdela razvrstitev dobaviteljev in jih o tem obvesti. Možne razvrstitve so:

Partner	Dobavitelj, ki dalj časa izpolnjuje in presega vse zahteve in pričakovanja Iskre Avtoelektrike (glede na dobave, ciljne cene, kakovost itd.) in ima že več let status ključnega dobavitelja.
Ključni dobavitelj	Dobavitelj, ki izpolnjuje vse zahteve in pričakovanja Iskre Avtoelektrike (glede na dobave, ciljne cene, kakovost itd.) Ključni dobavitelj je finančno stabilen in dosega svetovno raven razvoja, kakovosti proizvodov in konkurenčne cene.
Primeren dobavitelj	Dobavitelj, ki izpolnjuje večino zahtev in pričakovanj Iskre Avtoelektrike in izkazuje trend izboljšav.
Pogojni dobavitelj	Dobavitelj, ki samo občasno izpolnjuje osnovne zahteve in pričakovanja Iskre Avtoelektrike, ki mu le-ta postopoma zmanjšuje naročila, ki ne dobiva novih povpraševanj in ni vključen v nove projekte.

4.4.1. Priložnosti dobaviteljev

Namen ocenjevanja dobaviteljev je predvsem spodbujanje tistih dobaviteljev, ki se izkazujejo z doseganjem ali preseganjem pričakovanj Iskre Avtoelektrike. Taki dobavitelji lahko računajo na prednost pri naročilih, vključevanje v nove projekte in pridobivanje novih naročil. Dobavitelji, ki ne dosegajo pričakovanj Iskre Avtoelektrike pa ne morajo računati s pridobivanjem novih naročil.

4.5. Izguba statusa potrjenega dobavitelja

Dobavitelj, lahko izgubi status potrjenega dobavitelja v naslednjih primerih, ko:

- zavrne zahtevek po izvedbi presoje,
- je bil pri presoji, razvrščen v razred C,
- ni učinkovito izvedel zahtevanih korektivnih ukrepov,
- je pri ocenjevanju dobav pridobil oceno Pogojni dobavitelj,
- grobo krši določila Nabavne pogodbe ali Splošno dobavnih pogojev.

Izguba statusa potrjenega dobavitelja pomeni prekinitev nabavne pogodbe in izgubo vseh naročil.

5. ZAHTEVE PRED PODPISOM POGODBE

5.1. Dobavne sposobnosti dobavitelja

Pogoj za pričetek poslovanja z dobaviteljem je, da se je le-ta uvrstil na listo potrjenih dobaviteljev. To daje Iskri Avtoelektriki začetno jamstvo, da je dobavitelj primeren s poslovnega vidika in, da dolgoročno sodelovanje z njim ni tvegano.

5.2. Povpraševanje in ponudba

Poleg kakovostnega vidika mora biti dobavitelj tudi cenovno konkurenčen. Iskra Avtoelektrika v ta namen dobavitelju pošlje obrazec **Povpraševanje**, mu priloži še Splošne dobavne pogoje in po potrebi tudi tehnično dokumentacijo.

Iskra Avtoelektrika pošlje dobavitelju povpraševanje za ponudbo v primerih, ko :

- išče dobavitelja za nove proizvode,
- spreminja tehnične zahteve za proizvod,
- izvaja logistične spremembe (pakiranje, transport),
- izvaja analizo nabavnega trga.

Iskra Avtoelektrika bo obravnavala samo popolne ponudbe na obrazcu Povpraševanje ali na vsebinsko enakovrednem obrazcu ponudnika.

Odgovornost dobavitelja je, da pred izstavitvijo ponudbe preveri vse potrebne tehnične kot tudi varnostne in okoljske podatke ter ugotovi njihovo izvedljivost. Vsako nadrobnost, zahtevo, mero, material itd., ki ga ne more zagotoviti, mora ponudnik omeniti v ponudbi.

Dobavitelj je obvezen predstaviti predloge za znižanje cene proizvodov v celotnem času veljavnosti naročila. Vendar morajo funkcionalne in kakovostne zahteve ostati zagotovljene. Iskra Avtoelektrika pričakuje od dobaviteljev doseganje letnih ciljev zniževanja cen skozi izboljšave procesov in večjim izkoristkom notranjih rezerv .

5.3. Nabavna pogodba

Pravna podlaga za nabavo je Nabavna pogodba, ki nastane na osnovi soglasja obeh poslovnih partnerjev. Nabavno pogodbo praviloma podpisujemo z namenom sklepanja dolgoročnejših odnosov z dobaviteljem. Kot nabavno pogodbo v širšem smislu smatramo tudi potrjeno ponudbo ali pisno potrditev naročila.

Iskra Avtoelektrika z najugodnejšim ponudnikom uskladi vse nabavne in pogodbene pogoje, pripravi Nabavno pogodbo in jo pošlje dobavitelju v podpis.

Pogodba je veljavna, ko jo podpišeta pooblaščen predstavnik Iskre Avtoelektrike in pooblaščen predstavnik dobavitelja.

Cene in dobavni pogoji, zapisani v pogodbi, se nanašajo na vse dobave v času veljavnosti pogodbe. Fakture ali zahteve dobavitelja, ki ne temeljijo na pisnem naročilu Iskre Avtoelektrike, bo le ta zavrnila.

Cilj Iskre Avtoelektrike je sklenitev dolgoročne nabavne pogodbe z dobaviteljem.

Pogodbi pripadajočo tehnično dokumentacijo Iskra Avtoelektrika dostavi dobavitelju s priporočeno pošiljko in skupaj z obrazcem **Dostava tehnične dokumentacije**.

6. ZAHTEVE PRED SERIJSKO PROIZVODNJO

6.1. Planiranje

Dobavitelj mora na zahtevo Iskre Avtoelektrike za osvajanje novih proizvodov izdelati plan projekta. Ta mora vsebovati elemente vnaprejšnjega načrtovanja kakovosti proizvoda (APQP), časovni načrt, pregled aktivnosti, kontrolne točke, ciljne datume in seznam odgovornih oseb. Namen plana je zagotoviti izpolnjevanje zahtev kakovosti glede proizvoda in pravočasnost uresničitve projekta.

6.2. Zagotovitev kakovosti pri poddobaviteljih

Zagotavljanje kakovosti končnega proizvoda terja tudi kakovost vseh tistih proizvodov, ki jih dobavitelj Iskre Avtoelektrike kupuje pri poddobaviteljih in vgrajuje v proizvode za Iskra Avtoelektriko. Zato Iskra Avtoelektrika zahteva od dobavitelja, da do poddobaviteljev postavi ustrezno enake zahteve kot Iskra Avtoelektrika do njega.

6.3. Tehnične zahteve Iskre Avtoelektrike

S tehničnimi zahtevami Iskra Avtoelektrika določi tehnične lastnosti proizvodov, ki jih zanjo proizvaja dobavitelj in morajo biti izdelani povsem skladno z njimi. Te zahteve so podane v tehnični dokumentaciji, ki jo sestavljajo naslednji dokumenti:

- risba (dela ali sestava),
- kosovnica (konstrukcijska ali tehnološka),
- mednarodni standard,
- standard Iskre Avtoelektrike,
- preizkusni predpis,
- tehnološki postopek,
- kontrolni postopek,
- merilni list izhodne kontrole dobavitelja.

6.4. Postopek odobritve prvih vzorcev in začetka redne proizvodnje (PPAP)

6.4.1. Splošno

Načrtovanje kakovosti je bistvenega pomena za njeno zagotavljanje, nenehno izboljševanje, preprečevanje pojava neskladnosti in optimizacijo procesa.

PPAP je postopek, ki omogoča, da prične dobavitelj s proizvodnjo za Iskra Avtoelektriko na povsem obvladan način, to je na način, ki preprečuje vsakršno tveganje in jamči dolgoročno zagotavljanje kakovosti proizvoda.

Namen PPAP postopka je, da Iskra Avtoelektrika preveri, ali:

- dobavitelj razume vse njene zahteve,
- razpolaga z vso potrebno dokumentacijo,
- ima dovolj sposoben proces,
- prvi deli, izdelani v pogojih serijske proizvodnje, dejansko ustrezajo vsem postavljenim zahtevam.

Vzorci so praviloma brezplačni, razen če ni drugače dogovorjeno.

6.4.2. Postopek

Iskra Avtoelektrika od dobavitelja zahteva pisne dokaze (predložitve) za izvedbo tega preverjanja. Uspešen zaključek PPAP postopka in njegova potrditev s strani Iskre Avtoelektrike je pogoj za pričetek dobav.

PPAP postopek je podrobno opisan v PPAP Manual.

Zahteve postopka :

- **Risba** (zadnji veljavni izvod)
- **Spremembe dokumentov** (potrjevanje sprememb pred izdajo).
- **Potrditev dokumentacije od kupca** (po potrebi).
- **FMEA konstrukcije.**
- **Diagram poteka procesa** (process flow chart).
- **FMEA procesa.**
- **Dimenzijske meritve.**
- **Rezultati preizkusov.**
- **Sposobnost procesa.**
- **Analiza merilnega sistema (MSA)** (analiza sposobnosti vseh meril predvidenih za zagotavljanje kakovosti).
- **Dokumentacija o ustreznosti laboratorijev.**
- **Načrt zagotavljanja kakovosti** (kontrolni plan za vse operacije celotnega procesa).
- **Obrazec PPAP zahteve – vzorčenje (PSW).**
- **Poročilo o zunanem izgledu (AAR).**
- **Kontrolna lista za sipki material.**
- **Prvi vzorci** (prvi deli izdelani v pogojih serijske proizvodnje).
- **Referenčni vzorec** (vzorec, ki služi kot merilo kakovosti).
- **Merilni pripomočki** (seznam predvidenih merilnih pripomočkov).
- **Zapisi o skladnosti s posebnimi zahtevami kupca.**

Dobavitelj je dolžan po vseh navedenih točkah izvesti predvidene postopke in pripraviti ustrezno dokumentacijo.

Direkcija Nabave Iskre Avtoelektrike dobavitelju posreduje obrazec **PPAP zahteve - vzorčenje**, z zahtevami in navedbo dokumentacije, ki jo mora le ta predložiti.

PPAP postopek je potrebno obvezno izvesti v naslednjih primerih:

- nov dobavitelj,
- nov proizvod,
- sprememba konstrukcije,
- sprememba materiala,
- sprememba tehnologije,
- sprememba lokacije proizvodnje,
- daljša prekinitvev proizvodnje,
- zamenjava poddobavitelja ali nabavnega vira.

V primeru kakršnihkoli sprememb je dobavitelj dolžan o tem obvestiti Iskro Avtoelektriko in se dogovoriti za nadaljnje korake PPAP postopka.

6.4.3. Odločitev Iskre Avtoelektrike

Iskra Avtoelektrika se po pregledu dokumentacije in prvih vzorcev odloči ter sprejme eno od naslednjih odločitev, ki jo pisno sporoči dobavitelju :

- **odobreno** : dobavitelj v celoti izpolnjuje zahteve Iskre Avtoelektrike in lahko prične z redno proizvodnjo in dobavami po naročilu,
- **začasno odobreno** : dobavitelj ne izpolnjuje vseh zahtev Iskre Avtoelektrike, ki zato odobrava le dobavo omejene količine proizvodov in postavlja naslednje zahtevke do dobavitelja :
 - da ugotovi vzrok neskladnosti,
 - da pripravi in predloži plan korektivnih ukrepov,
 - da pripravi novo predložitev za pridobitev popolne odobritve,
- **zavrjneno** : dobavitelj ne izpolnjuje zahtev Iskre Avtoelektrike.

Iskra Avtoelektrika lahko zavrne PPAP dokumentacijo in prve vzorcev tudi v primerih, ko:

- dokumentacija in prvi vzorci niso bili dobavljeni v dogovorjenem roku,
- ne dospe vsa zahtevana dokumentacija ali količina prvih vzorcev,
- prvi vzorci niso predpisano označeni,
- poročila z meritvami niso popolna,
- prvi vzorci niso bili izdelani v pogojih serijske proizvodnje.

Postopek potrditve prvih vzorcev večkrat terja dogotrajna in draga trajnostna preizkušanja končnih proizvodov, ki jih mora Iskra Avtoelektrika opraviti, da lahko potrdi prve vzorce. Zato bo Iskra Avtoelektrika vse stroške, nastale zaradi ponavljajočih se vzorčenj proizvodov (neskladnih po krivdi dobavitelja), le-temu tudi zaračunala.

Dobavitelj lahko prične proizvod redno dobavljati šele po pisni potrditvi PPAP postopka. Vse račune za orodja, material in testno opremo bo Iskra Avtoelektrika plačala šele po potrditvi prvih vzorcev.

6.4.4. Hranjenje zapisov in vzorcev

Tako dobavitelj kot Iskra Avtoelektrika morata ves čas trajanja nabavne pogodbe pa tudi po njeni prekinitvi še najmanj sedem let hraniti dokumentacijo in vzorce, ki so predmet PPAP postopkov. Zagotoviti je treba sledljivost sprememb dokumentacije in prvih vzorcev.

6.4.4.1. Navodila za pripravo poročila

Iskra Avtoelektrika dobavitelju dostavi za potrebe PPAP postopka dve kopiji risb, od katerih eno obdrži dobavitelj, drugo pa skupaj s poročilom vrne v Iskro Avtoelektriko. Dobavitelj mora vse karakteristike na risbi označiti z zaporednimi številkami. Pravilno označevanje poteka v smeri urinega kazalca in to na vsakem pogledu ali detajlu. Vzorce je potrebno oštevilčiti z zaporednimi številkami. Če so vzorci iz večgnezdnih orodij, moramo vzorčiti kose iz vseh gnezd in kose iz posameznega gnezda označiti z zaporednimi številkami. V primeru večjega števila vzorcev, je potrebno vpisati meritve v posebno prilogo, v poročilo pa vpisati mejne vrednosti meritev.

Dobavitelj mora na vzorcih izvesti vse zahtevane in dogovorjene preizkuse ter Iskri Avtoelektriki dostaviti ustrezna poročila. **Vse izmerjene vrednosti, ki so izven zahtevanih toleranc, je potrebno označiti.** Odstopanja kritičnih in važnih karakteristik niso dopustna in v takem primeru dobavitelj ne sme predložiti prvih vzorcev. Karakteristike, ki so predpisane z zakonom je potrebno označiti z "D". Vpisati je potrebno naziv izvajalca storitev (galvanika, toplotna obdelava, izvajalec posebnih meritev...) in proizvajalca materiala, iz katerega je vzorec izdelan.

Poročilo o preizkusu prvih vzorcev sestavljata obrazca:

- **PPAP zahteve – vzorčenje.**
- **PPAP poročilo o meritvah.**

Pri tem dobavitelj uporabi obrazce Iskre Avtoelektrike, oz. enakovredne svoje.

6.4.4.2. Sredstva in metode preizkušanja

Dobavitelj mora razpolagati s sredstvi za preizkušanje. Če zahtevajo preizkusi uporabo posebnih naprav, s katerimi dobavitelj ne razpolaga, potem lahko naroči izvedbo preizkusov v Iskri Avtoelektriki. V primeru, da ta preizkusov ne more izvesti mora dobavitelj dobiti ustreznega pooblaščenega izvajalca. Če je potrebno, se morata Iskra Avtoelektrika in dobavitelj dogovoriti o načinu izvedbe posameznih postopkov preizkušanja.

6.4.4.3. Odgovornosti in jamstvo dobavitelja

Iskri Avtoelektriki načeloma ni potrebno preverjati objektivnosti rezultatov meritev in preizkusov, ki jih je dobavitelj opravil na prvih vzorcih. Dobavitelj je polno odgovoren tako zanje, kot tudi za vse skrite napake in neskladnosti, ki se pojavijo kasneje, pri uporabi proizvoda. Po sprostitvi dobav je dobavitelj dolžan vzdrževati in izboljševati kakovost.

6.4.4.4. Število potrebnih vzorcev

V splošnem IAE zahteva predložitev najmanj **petih** vzorcev, izjeme pa so podane v naslednji tabeli:

NAZIV PROIZVODA	ZAHTEVANO ŠTEVILO VZORCEV (KOSOV)
VEZNI DELI	10
VZMETNE PODLOŽKE	20
TRAJNI MAGNETI	30
KRTAČKE	20
SINTRANI PROIZVODI	20
VALJČKI	20
LEŽAJI	10
LEŽAJNE TULKE	20
VZMETI	25 + vzorec osnovnega materiala
KOLEKTORJI	15
ULITKI IZ AI, SL IN NEKOVIN	3 kos/gnezdo

Za galvansko zaščitene proizvode novih dobaviteljev, je potrebno dostaviti 5 vzorcev več kot je navedeno v tabeli.

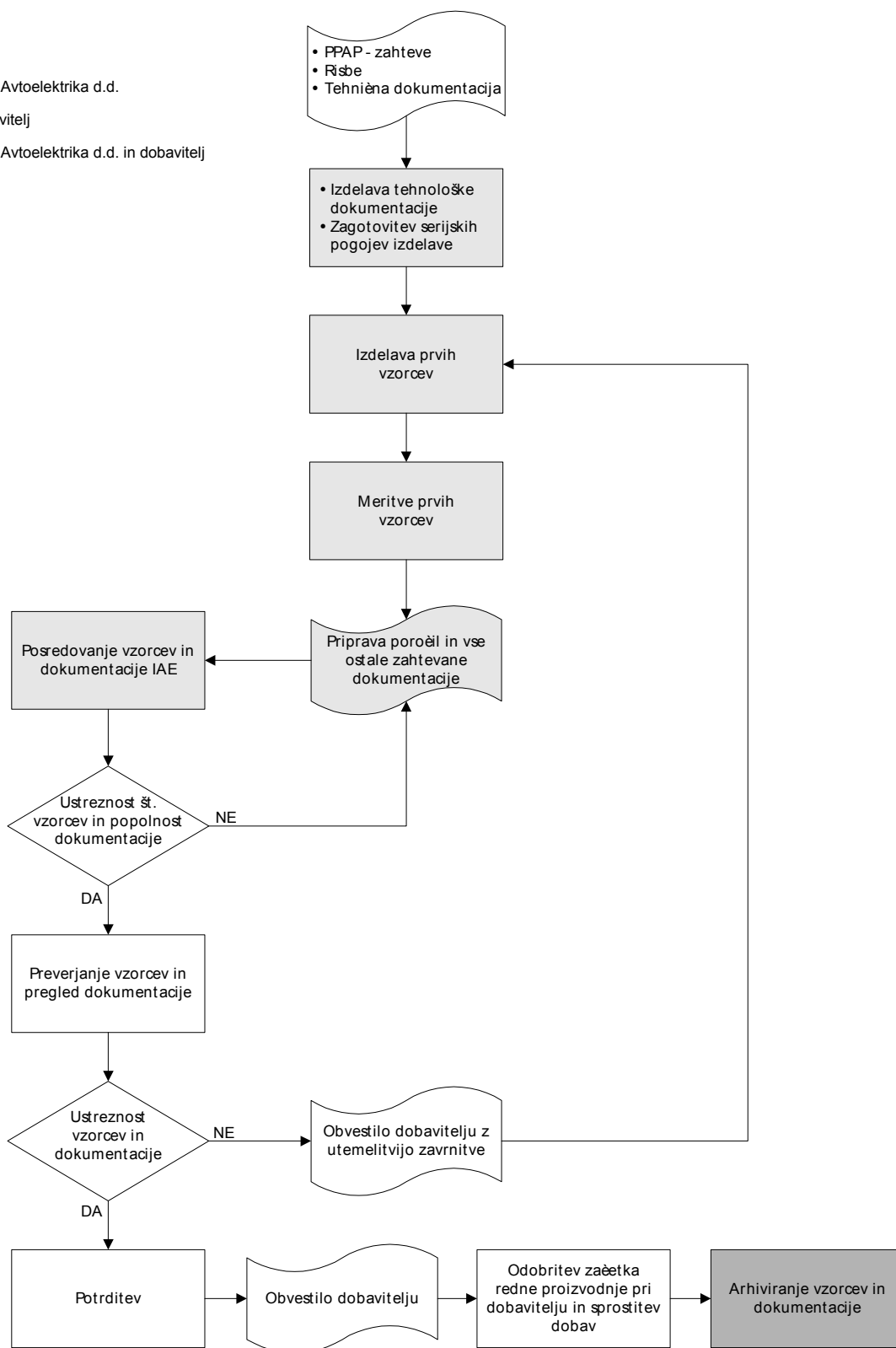
V vseh ostalih primerih je za določitev željene velikosti vzorca potreben poseben dogovor.

6.4.4.5. Diagram poteka postopka

Potek postopka potrditve prvih vzorcev prikazuje naslednji diagram poteka :

Legenda:

- Iskra Avtoelektrika d.d.
- Dobavitelj
- Iskra Avtoelektrika d.d. in dobavitelj

6.5. Logistične zahteve Iskre Avtoelektrike

6.5.1. Embalaža in pakiranje

Iskra Avtoelektrika se za vrsto embalaže, način pakiranja in način označevanja embalažnih enot dogovori z dobaviteljem še pred podpisom pogodbe. Sklenjen dogovor velja za posamezen proizvod in je sestavni del nabavne pogodbe .

Pri tem veljajo splošna načela in obveze:

- embalaža mora ustrezati zahtevam Iskre Avtoelektrike in veljavnim mednarodnim okoljevarstvenim standardom,
- embalaža mora ščititi izdelke pred splošnimi vplivi skladiščenja in transporta, zagotoviti mora, da pridejo izdelki do uporabnega mesta nepoškodovani,
- embalaža mora zagotavljati odvzem vzorcev, skladiščenje, nadaljnji transport in biti prilagojena za eno delovno mesto v proizvodnji,
- vsaka embalažna enota mora biti označena s transportnimi nalepkami,
- vse enote transporta morajo omogočati strojno rokovanje,
- embalaža ne sme predstavljati nevarnosti za delavce,
- vsaka embalažna enota mora biti 100% izpolnjena,
- vsaka embalažna enota mora obdržati svojo prvotno obliko do mesta uporabe,
- dimenzije embalažnih enot morajo biti usklajene z načinom skladiščenja,
- embalažna enota mora obvezno vsebovati blago :
 - istega proizvajalca,
 - iste kode oziroma šifre,
 - istega datuma izdelave (načeloma),
 - iste sarže (načeloma).

6.5.2. Označevanje embalaže

Vsaka dobaviteljeva embalažna enota mora biti obvezno označena v skladu z zahtevami Iskre Avtoelektrike. Dobavitelj je materialno odgovoren za dodatne stroške ali izgubo materiala, ki je posledica pomankljivosti označevanja, pakiranja ali transporta.

Vsaka embalažna enota pakiranja in transporta mora nositi etiketo. V kolikor med Iskro Avtoelektriko in dobaviteljem ni drugače dogovorjeno, uporabljamo etiketiranje po standardu ODETTE.

Na etiketi morajo biti navedeni naslednji osnovni podatki:

- ime proizvajalca,
- naziv blaga,
- številka naročila,
- identifikacijska številka proizvoda Iskre Avtoelektrike,
- količina v enoti,
- oznaka sarže (lota),
- datum izdelave (pakiranja),

- žig izhodne kontrole dobavitelja,
- črtna koda.

V primeru, ko je v eni embalažni enoti zapakirano več manjših, mora biti tudi na vsako od slednjih nameščena etiketa z enakimi podatki. Vse kemikalije morajo imeti na vsaki embalažni enoti podatke, ki jih predpisuje Zakon o kemikalijah in varnosni list.

Vsebina etikete za odpadke mora biti usklajena z veljavno zakonodajo iz področja odpadkov.

6.5.3. Transport

Tudi za vrsto in način transporta izdelkov se mora dobavitelj dogovoriti z Iskra Avtoelektriko. Dogovor je sestavni del nabavne pogodbe. Pri tem je treba upoštevati transportne zahteve in posebnosti proizvodov, ki jih prevažamo.

6.5.4. Naročila in odpoklici

Posamezen proizvod ali skupino proizvodov Iskra Avtoelektrika lahko naroča posamično ali večkratno. V prvem primeru dobavitelju pošlje **Nabavno naročilnico**, v drugem pa **Nabavno naročilnico z odpoklicem**.

Če ni drugače dogovorjeno, je tedenski izračun materialnih potreb v Iskri Avtoelektriki osnova za oblikovanje odpoklicev in najav po potrebah. Časovne potrebe po materialih delimo na :

- šest tedenske potrebe,
- spremenljivi del pri prehodu iz tedenskih potreb v mesečne in
- mesečne potrebe.

Z odpoklici napovedujemo potrebe za daljše časovno obdobje, dejanski pretok blaga pa uravnavamo s tedenskimi odpoklici za X tednov – stalno obdobje. Odpoklic velja za tedensko količino.

Če ni drugače dogovorjeno, velja dobava naročenih količin fco. dobavljeno na skladišče ali v proizvodnjo Iskre Avtoelektrike ob upoštevanju tveganja transporta od dobavitelja do Iskre Avtoelektrike. V okviru metode odpoklicev in dogovorjenih rokov naročanja, so dobavni roki in način dobave za dobavitelja obvezujoči in ne dovoljujejo niti zamud, niti predčasnih dobav.

Iskra Avtoelektrika ima pravico, da na stroške dobavitelja zavrne ali skladišči proizvode dobavljene pred dogovorjenim rokom.

V primeru nepravočasne dobave (razen v primeru višje sile) ima Iskra Avtoelektrika pravico:

- zahtevati od dobavitelja celotno ali delno dobavo ter ga bremeniti, če ni drugače dogovorjeno, za 0,5% vrednosti naročene količine za vsak dan zamude
- na stroške dobavitelja naročiti proizvode pri drugem proizvajalcu.

Dobavitelj je dolžan zagotoviti varnostno zalogo in jo hraniti v svojem skladišču, skladno z dogovorom oziroma najmanj 30% mesečnih potreb (povprečje zadnjih treh mesecev). V primeru neizpolnjevanja teh zahtev ima Iskra Avtoelektrika pravico dobavitelju zaračunati strošek zaradi manka.

V primeru višje sile se morata Iskra Avtoelektrika in dobavitelj posebej dogovoriti o novih dobavnih pogojih. Osnova za tak dogovor je pisno dobaviteljevo sporočilo Iskri Avtoelektriki o neizvedljivosti dobav v prvotno dogovorjenem roku.

Takih zahtevkov Iskra Avtoelektrika ne bo sprejemala po izteku prvotnega dobavnega roka, pa tudi kasnitve dobav dobaviteljevih dobaviteljev Iskra Avtoelektrika ne bo jemala kot primer višje sile.

Iskra Avtoelektrika si pridržuje pravico, da v razumnih mejah zahteva spremembo že izdanih naročil.

6.6. Posebna orodja, naprave in merila

Iskra Avtoelektrika je zakonit lastnik posebnih orodij in naprav, ki jih je pri dobavitelju naročila z naročilom ali nabavno pogodbo. Dobavitelju so dana samo na posodo in so nepreklicna last Iskre Avtoelektrike. Dobavitelj jih pod nobenim pogojem ne sme uporabljati za proizvodnjo proizvodov za druge kupce razen, če to Iskra Avtoelektrika izjemoma pisno odobri.

Ravno tako so last Iskre Avtoelektrike posebna ali standardna proizvodna orodja in merila, ki jih ta kratkoročno posoja dobaviteljem za hitrejšo izvedbo naročil.

Iskra Avtoelektrika na orodjih, ki so njena last, ne dovoljuje nikakršnih nedogovorjenih posegov. Vse spremembe teh orodij lahko izvede dobavitelj šele po pisni odobritvi Iskre Avtoelektrike. Dovoljeni so le vzdrževalni posegi, potrebni za brezhibnost orodij in ohranjanje njihove življenske dobe. Dobavitelj mora voditi evidenco vseh posegov na orodjih. Stroški vzdrževanja bremenijo dobavitelja.

Dobavitelj mora vsa orodja in naprave, ki so last Iskre Avtoelektrike, primerno zavarovati pred poškodbami vseh vrst ali pred izgubo.

Dobavitelj je prav tako dolžan na lastne stroške izvajati redne metrološke preglede meril, ki so last Iskre Avtoelektrike. Zanje veljajo iste zahteve kot za orodja.

Po zaključku pogodbenih del je dobavitelj dolžan vrniti Iskri Avtoelektriki vsa izposojena orodja in merila. To mora storiti najkasneje v 14-tih dneh. Orodja in merila mora vrniti v enakem stanju, kot jih je prevzel, razen obrabljenosti zaradi normalne uporabe. Podatke o orodju, ki ni več v uporabi, je dobavitelj dolžan sporočiti Iskri Avtoelektriki in prositi za nadaljnja navodila. Orodja in naprave dobavitelj lahko odpiše samo po pisni odobritvi s strani Iskre Avtoelektrike.

V primeru, da orodja niso last Iskre Avtoelektrike, je potreben poseben dogovor.

7. ZAHTEVE MED SERIJSKO PROIZVODNJO

7.1. Nadzor serijske proizvodnje

Dobavitelj mora obvladovati svoj delovni proces glede na podane zahteve z namenom zagotovitve skladne kakovosti.

Zato izdelava in vzdržuje tehnološko, kontrolno in drugo potrebno dokumentacijo, za uporabo na posameznih operacijah proizvodnega procesa. Del te dokumentacije skozi PPAP postopek preveri tudi Iskra Avtoelektrika.

Prav tako je dobavitelj dolžan uporabljati statistična orodja za obvladovanje procesov z izvajanjem potrebnih korektivnih ukrepov.

Dobavitelj je dolžan zagotoviti vso, z načrtom zagotavljanja kakovosti predvideno merilno in preizkusno opremo.

7.1.1. Zapisi kakovosti

Rezultate aktivnosti, povezanih s kakovostjo proizvodov, mora dobavitelj zapisovati, Iskra Avtoelektrika pa ima pravico stalnega vpogleda vanje. Zapise mora dobavitelj hraniti vsaj 5 let za običajne in 10 let za varnostne izdelke. To velja tudi po prekinitvi naročil.

7.1.2.0. Kontrola pred odpremo

Pred odpremo je dobavitelj dolžan še enkrat preveriti skladnost proizvoda glede na predpisane zahteve. Ta kontrola mora biti, kot obvezna operacija proizvodnega procesa, vključena v dokumente kakovosti in predpisana v

tehnološki dokumentaciji. Dobavitelj jo mora organizirati in izvajati skladno z navodili, navedenimi v naslednjih točkah.

7.1.2.1 Izvajanje

Kontrolo mora dobavitelj izvajati za vsako dobavo, neglede na število proizvodov v njej. V primeru, da dobavitelj proizvode, izdelane v isti seriji, pošilja z več ločenimi dobavami, mora prav tako izvesti kontrolo vsake dobave. Za sprejem odločitve o skladnosti proizvodov lahko koristi rezultate meritev prve dobave a mora pri tem, v poročilu o kontroli / merilnem listu, navesti številko serije in zaporedno številko dobave, ki tej seriji pripada.

7.1.2.2. Organizacija kontrole

Kontrola mora biti, kot obvezna operacija proizvodnega procesa :

- določena v pretočnem diagramu (sinoptiku)
- vključena v načrt nadzora
- predpisana s tehnološkim postopkom.

Za hitro in učinkovito izvajanje kontrole mora dobavitelj:

- postaviti delovno mesto (urediti primeren prostor, namestiti vso potrebno pisarniško, merilno in ostalo opremo, urediti arhiv vse potrebne dokumentacije...)
- zagotoviti možnost hranjenja potrjene PPAP dokumentacije in vzorcev
- usposobiti osebje, ki bo izvajalo to kontrolo.

7.1.2.3 Dokumentacija

Za izvajanje kontrole mora dobavitelj izdelati pisna navodila in sicer :

- splošen predpis
- plan kontrole za posamezen proizvod.

Poleg tega terja izvajanje kontrole tudi uporabo ostalih dokumentov :

- PPAP risbe Iskre Avtoelektrike
- preizkusnih predpisov Iskre Avtoelektrike
- ostalih lastnih predpisov.

Pri izvajanju kontrole mora kontrolor preveriti skladnost proizvodov, pripravljenih za odpremo, s potrjeno PPAP dokumentacijo in potrjenimi PPAP vzorci. V ta namen mora za izvajanje kontrole uporabljati originalno PPAP risbo Iskre Avtoelektrike. V primeru, da pri tem pripravi in uporablja svojo risbo, mora biti ta kopija originalne risbe Iskre Avtoelektrike z vsemi nadrobnostmi in označitvami ključnih karakteristik (Q1 in Q2).

V primeru, da je bila, tekom izvajanja PPAP postopka dovoljena neka neskladnost a ni bilo razlogov za spremembo risbe ali dokumentacije, mora biti dovoljeno odstopanje navedeno v planu kontrole.

7.1.2.4. Plan kontrole

Plan mora določati naslednje :

- kakovostne značilnosti, ki jih je potrebno preveriti
- velikost vzorca
- način kontrole oz. merilno metodo
- zapis meritev
- oznako predpisa, ki določa ukrepanje v primeru ugotovljenih neskladij.

Iskra Avtoelektrika dobavitelju lahko samo izjemoma pripravi Merilni list izhodne kontrole proizvajalca (MFCD), za lažjo pripravo lastnega plana kontrole.

7.1.2.5. Kakovostne značilnosti

S planom kontrole mora biti predpisano preverjanje naslednjih kakovostnih značilnosti:

- skladnosti pakiranja proizvodov
- točnosti navedenih količin
- namestitve evidenčnih nalepk in pravilnost njihove izpolnitve
- izvedbe vseh predpisanih proizvodnih operacij na proizvodu
- izvedbe vseh meritev in preizkusov predpisanih z načrtom nadzora za proizvodni proces in skladnost rezultatov
- ponovno merjenje najmanj vseh ključnih karakteristik označenih z Q1 in Q2 na delih, sestavih in njihovih podsestavnih delih.

V primeru kakovostnih značilnosti, ki so merljive samo med izvajanjem prevzema (nabavljeni proizvodi) ali med potekom proizvodnega procesa, mora kontrolor pridobiti merilne rezultate iz zapisov kakovosti vhodne kontrole oz. proizvodnje.

7.1.2.6 Vzorčenje

Kontrola pred odpremo naj bi načeloma bila vzorčna pri čemer dobavitelj lahko uporablja mednarodne ali interne standarde za določitev velikosti vzorca. Vendar mora biti teh najmanj 6.

Vzorci morajo biti izbrani naključno in iz različnih embalažnih enot dobave, ki je pripravljena za odpremo.

7.1.2.7. PPAP dokumentacija – vzorci

Omogočena mora biti primerjava končanih proizvodov s potrjenimi PPAP vzorci, zato mora dobavitelj urediti ustrezen arhiv. V njem mora stalno hraniti in vzdrževati tako označeno dokumentacijo kot vzorce. Arhiv mora biti v bližini mesta, kjer dobavitelj izvaja kontrolo pred odpremo in kontrolorjem stalno dostopen.

7.1.2.8. Zapisi kakovosti

Izvajalec kontrole mora voditi zapise o vseh izvedenih preverjanjih. Rezultate meritev in preverjanj lahko zapisuje v lastne obrazce, ki pa morajo biti oblikovno in vsebinsko enaki obrazcem **Merilni list izhodne kontrole proizvajalca** (MFCD). Urediti si mora pregleden arhiv zapisov.

7.1.2.9. Odobritev odpreme

Na osnovi vseh izvedenih preverjanj in rezultatov iz proizvodnega procesa kontrolor oceni skladnost proizvodov pripravljenih za odpremo z zahtevami Iskre Avtoelektrike.

V primeru popolne skladnosti odobri odpremo. Pri tem izvede naslednje:

- odločitev z datumom in lastnim žigom potrdi na merilnem listu
- isti žig odtisne tudi na vsak evidenčni listek na embalažnih enotah.

Dobavitelj mora zato na evidenčnih listkih pustiti prostor za odtis žiga kontrolorja, ki izvaja kontrolo pred odpremo.

Žig, ki ga za odobritev odpreme uporablja kontrolor mora biti namenski z oznako Q in identifikacijsko številko.

V primeru ugotovljenih neskladij mora kontrolor vse, za odpremo pripravljene embalažne enote, označiti z rumenimi evidenčnimi listi za neskladne proizvode. Nato mora sprožiti predpisan postopek reševanja neskladij.

7.1.2.10. Pošiljanje zahtevane dokumentacije

Glede na to, da je dobavitelj dolžan zagotavljati kakovost in izvajati vsa potrebna preverjanja, Iskra Avtoelektrika ne želi izvajati vhodno kontrolo posameznih dobav. Zato zahteva, da dobavitelj za vsako dobavo pošlje Službi vhodne kontrole Iskre Avtoelektrike MFCD z rezultati meritev najmanj vseh Q1 in Q2 karakteristik na delih, sestavih in njihovih podsestavni delih ter A-teste za uporabljene repromateriale.

Zagotovljena mora biti sledljivost med dobavo in prejetim MFCD, zato morata biti na MFCD -ju navedena:

- številka naročila Iskre Avtoelektrike in
- številka fakture.

Zahtevano dokumentacijo mora dobavitelj poslati po elektronski pošti na naslov : slavko.kos@iskra-ae.com tako, da bo le-ta zanesljivo prispela v Iskro Avtoelektriko pred proizvodni.

V primeru, da dobavitelj dobavlja proizvode preko posrednikov mora vso zahtevano dokumentacijo poslati posredniku, ta pa naprej Iskri Avtoelektriki.

7.1.3. Obvladovanje poddobaviteljev

Dobavitelj prevzema popolno odgovornost za skladnost lastnega vhodnega blaga in nad njim izvajati primeren nadzor. O kakovosti vhodnega blaga mora voditi ustrezne zapise.

Dobavitelj je dolžan, da tudi od poddobaviteljev zahteva izvajanje določil tega priročnika.

7.2. Kakovost dobav

7.2.1. Neskladnosti

Iskra Avtoelektrika pričakuje, da so vsi proizvodi, ki jih dobi od dobaviteljev, skladni z zahtevami kakovosti. Vsak prejet neskladen proizvod bo zato zavrjen. Vsi posredni in neposredni stroški, ki bodo zaradi tega nastali, bodo šli na račun dobavitelja in vključujejo stroške :

- transporta in rokovanja,
- prebiranja,
- dodelav,
- zastojev v proizvodnji,
- izpada prodaje in
- administrativnega dela.

V primeru neskladnosti na dobavljenem blagu Iskra Avtoelektrika zadrži plačilo, pripravi obračun vseh nastalih stroškov po veljavnem Ceniku in dobavitelju izstavi fakturo.

V primeru skritih neskladnosti na nabavljenem blagu, ki jih ugotovi šele kupec Iskre Avtoelektrike, bo Iskra Avtoelektrika dobavitelju zaračunala vse nastale posredne in neposredne stroške (popravila, zamenjave proizvodov doma in pri kupcih, odpoklic itd.) .

7.2.2. Reklamacije

Iskra Avtoelektrika sproži reklamacijski postopek, ko ugotovi neskladnost dobave glede na zahteve. V takem primeru dobavitelju pošlje **Reklamacijski zapisnik**.

Vzrok za reklamacijo je lahko:

- neskladnost embalaže in oznak,
- neskladnost količine,
- neskladnost dobavljenih proizvodov,
- nedostava zahtevane dokumentacije.

Neskladnost lahko odkrijemo :

- ob prevzemanju pošiljke,
- med uporabo v proizvodnji ali
- pri kupcu Iskre Avtoelektrike.

Glede na teže neskladnosti in morebitnih posledic, je reklamacija lahko :

- graja (dobavljene proizvode uporabimo) ali
- zavrnitev (dobavljene proizvode ne uporabimo in jih vrnemo dobavitelju).

Dobavitelj se mora odzvati na vsako obvestilo o reklamaciji (telefon, fax, e-mail, Reklamacijski zapisnik) najkasneje v 24 urah in v tem času prebrati oz. nadomestiti neskladne proizvode.

Vse nadaljnje aktivnosti morajo potekati preko naročnika blaga v Iskri Avtoelektriki.

- RKZ: zavrnitev blaga – od kupca,
- RG: graja – iz vhodne kontrole,
- RRG: graja – iz proizvodnje,
- RKG: graja – od kupca,
- RP: reklamacija neustrezne embalaže, količine ali poškodb proizvoda med transportom.

7.3. Ukrepi

Iskra Avtoelektrika pričakuje od dobavitelja takojšnje in učinkovito ukrepanje za odpravo vzrokov nastanka neskladnosti in preprečitve njene ponovitve.

7.3.1. Takojšnji ukrepi - korekcije

Iskra Avtoelektrika v primerih zavrnitev in graj, od dobavitelja zahteva, da najkasneje v 24 urah od prejema Reklamacijskega zapisnika, pošiljatelju pisno sporoči naslednje :

- opis možnih vzrokov za pojav neskladnosti,
- predlog vseh možnih takojšnjih ukrepov za zagotovitev nemotenosti proizvodnje Iskre Avtoelektrike ter odpravo neskladnosti (prebiranje, dodelava, zamenjava neskladnih proizvodov z ustreznimi...).

V kolikor se dobavitelj na postavljeno zahtevo ne odzove, Iskra Avtoelektrika to razume kot kršitev nabavne pogodbe. Zato lahko sproži zahtevek dobavitelju po povračilu vseh nastalih posrednih in neposrednih stroškov. To dejstvo pa seveda upošteva tudi pri ocenjevanju dobavitelja. Glede na vse dane možnosti se morata Iskra Avtoelektrika in dobavitelj dogovoriti za najprimernejši ukrep in ga tudi izvesti.

7.3.2. Korektivni ukrepi

V primerih, ko pride do pojava neskladnosti, ki ima za posledico večje stroške ali v primerih ponavljanja neskladnosti, Iskra Avtoelektrika zahteva od dobavitelja, da pripravi pisni načrt trajne odprave neskladnosti.

To zahtevo poda dobavitelju tako, da poleg zahtevka v Reklamacijskem zapisniku, pošlje tudi obrazec **Načrt izboljšav - 8D Poročilo**. Dobavitelj v ta namen lahko uporabi tudi lasten, enakovreden obrazec.

Osnovni namen tega poročila je:

- da dobavitelj ugotovi in spozna vzroke, ki so privedli do pojava neskladnosti,
- da pripravi vsebinski in časovni načrt učinkovitih kratkoročnih in dolgoročnih ukrepov za trajno odpravo vzrokov pojava neskladnosti,
- da že sam oceni učinkovitost uvedenih ukrepov in,
- da tudi Iskra Avtoelektrika oceni učinkovitost uvedenih ukrepov.

Po prejemu reklamacijskega zapisnika mora dobavitelj v času:

- petih delovnih dni dostaviti Iskri Avtoelektriki Načrt izboljšav-8D Poročilo,
- enega meseca popolno poročilo o učinkovitosti izvedenih ukrepov na obrazcu 8D Poročilo.

V primeru, ko dobavitelj rabi za uvedbo in presojo učinkovitosti uvedenih ukrepov dalj časa, se mora za nadaljevanje postopka dogovoriti z Iskro Avtoelektriko.

Načrta takojšnjih ukrepov (24 ur) in 8D Poročilo se ne izključujeta. To pomeni, da Iskra Avtoelektrika zahteva oboje.

Če Iskra Avtoelektrika oceni načrtovane ukrepe kot nezadostne, bo od dobavitelja zahtevala izdelavo novega načrta.

V primeru, da se skozi dobave izkaže nezadostna učinkovitost izvedenih ukrepov, Iskra Avtoelektrika pošlje k dobavitelju inženirja kakovosti. Temu mora dobavitelj omogočiti :

- izvedbo izredne presoje procesa ali sistema,
- vpogled tako v proizvodni proces kot tudi vso dokumentacijo z namenom priprave skupnega načrta korektivnih in preventivnih ukrepov.

Iskra Avtoelektrika spremlja izvajanje dogovorjenega načrta.

7.4. Odobravanje sprememb

Iskra Avtoelektrika zahteva, da po potrditvi proizvoda, dobavitelj ne izvaja nobenih sprememb. To velja za tehnične zahteve, dokumentacijo, lastne nabavne vire, tehnologijo, proces, lokacijo proizvodnje. Vse navedeno dobavitelj lahko spremeni le po predhodnem soglasju Iskre Avtoelektrike.

7.4.1. Spremembe proizvoda s strani Iskre Avtoelektrike

V primeru sprememb na proizvodu, bo Iskra Avtoelektrika dobavitelju poslala povpraševanje skupaj z vso potrebno tehnično dokumentacijo. Dobavitelj mora v takem primeru preveriti izvedljivost spremembe ter izdelati ponudbo, ki mora vsebovati podroben popis stroškov in časovni plan aktivnosti ter pregled zalog.

Iskra Avtoelektrika bo dobavitelja obvestila o načrtovanem datumu vzorčenja in uvedbo spremembe. Stroški spremembe, neuporabnih zalog in morebitna sprememba cene so predmet dogovora med dobaviteljem in Iskro Avtoelektriko.

7.4.2. Predlog sprememb s strani dobavitelja

Iskra Avtoelektrika pričakuje, da vsi njeni dobavitelji izvajajo aktivnosti nenehnih izboljšav z namenom izboljšanja kakovosti in zanesljivosti ter znižanja stroškov dela in izdelka.

Zahteve po spremembi dobavitelj sproži s predložitvijo **Predloga za spremembo**, ki ga pošlje v Direkcijo nabave. Po proučitvi predloga Iskra Avtoelektrika sporoči svojo odločitev dobavitelju. V primeru zavrnitve predloga, Iskra Avtoelektrika to tudi utemelji. Če se predlog nanaša na zahteve proizvoda, Iskra Avtoelektrika sproži postopek spremembe njene dokumentacije.

7.4.3. Odobritev neskladnosti

V primeru, ko dobavitelj med proizvodnim procesom ali pred odpremo ugotovi neskladnost proizvoda, lahko prosi Iskro Avtoelektriko za mnenje o njegovi uporabnosti. V takem primeru pošlje izpolnjen obrazec **Prošnja za odobritev neskladnosti**. Iskra Avtoelektrika njegov zahtevek prouči in mu svojo odločitev sporoči pisno. Na isti obrazec zapiše svojo odločitev ter ga vrne dobavitelju.

Enako velja za katerokoli drugo, začasno spremembo (vezano na določeno orodje ali tehnologijo).

8. OSTALE ZAHTEVE IN PRIČAKOVANJA

8.1. Načrt napredka

Konkurenčnost in poslovna uspešnost terjata tako od Iskre Avtoelektrike kot od vseh njenih dobaviteljev, da težijo k napredku. V ta namen Iskra Avtoelektrika od dobaviteljev pričakuje, da pripravijo vsakoletni načrt napredka, iz katerega morajo biti razvidna področja napredka, roki njihove izvedbe in odgovorni izvajalci.

8.1.1. Nenehne izboljšave

Iskra Avtoelektrika pričakuje od svojih dobaviteljev, da privzamejo načela nenehnih izboljšav na vseh ravneh organizacije dela in na vseh področjih poslovanja, kot npr.:

- vzpostavitev sistema vodenja kakovosti, ki omogoča izboljševanje procesov,
- zavezanost dobaviteljevega vodstva nenehnim izboljšavam,
- imenovanje teamov, ki se ukvarjajo z nenehnimi izboljšavami,
- izvajanje izboljšav, ki temeljijo na podatkih za ključna merila uspešnosti poslovanja,
- izvajanje rednih pregledov učinkovitosti oz. rezultatov izboljšav.

Pomembno je, da si dobavitelj postavi in spremlja ključna merila poslovanja na osnovi pričakovanj njegovih kupcev. ISKRA Avtoelektrika pričakuje, da si bo dobavitelj prizadeval za izvajanje izboljšav na vseh področjih, kot npr.:

- zmanjševanje nenačrtovanih zastojev
- skrajševanje časov potrebnih za nastavitve in zamenjavo orodij,
- skrajševanje časov potrebnih za izvajanje procesov,
- zmanjševanje stroškov izmeta, dodatnega dela in popravil,
- povečevanje izkoristka delovnega časa in materialov,
- posodabljanje in izboljševanje tehnologije,
- postavljanje novih ciljnih vrednosti za optimizacijo procesov.

8.1.2. Zniževanje cen

Ohranjanje konkurenčnosti na svetovnih trgih sili Iskra Avtoelektriko v zniževanje cen svojih proizvodov. Zato, da ostanemo konkurenčni, mora tako Iskra Avtoelektrika kot njeni dobavitelji uporabljati načrten pristop k znižanju stroškov in posledično nabavnih cen. Pri tem je skupno zniževanje stroškov lahko uspešno le, če sta obe strani zavezani dolgoročnemu partnerstvu.

Iskra Avtoelektrika bo zniževala nabavne cene preko dolgoročnih pogodb z dobavitelji, primerjav dobaviteljev (benchmarking) in s preusmeritvijo naročil k novim in cenejšim dobaviteljem. Iskra Avtoelektrika verjame, da lahko dobavitelji razvijejo proces stalnega zniževanja stroškov z učinkovitim in uspešnim uvajanjem programov izboljšanja kakovosti, sočasnim razvojem in tehnikami analize vrednosti.

Ne glede na druge zahteve Iskra Avtoelektrika pričakuje, da bo vsak dobavitelj dodatno predlagal znižanje cen na obrazcu **Predlog za znižanje stroškov**. Pred uvedbo predloga mora dobavitelj dobiti pisno odobritev Iskre Avtoelektrike. Vsako izvedeno znižanje stroškov in cene bo Iskra Avtoelektrika upoštevala pri ocenjevanju dobavitelja.

8.1.3. Izobraževanje

Obvladovanje poslovnih procesov terja od vseh zaposlenih pridobivanje novih znanj. Iskra Avtoelektrika zato pričakuje, da dobavitelj:

- pripravi seznam potrebnih znanj in usposobljenosti,
- izdela letni plan izobraževanj in usposabljanj,
- preveri izvedbo izobraževanj,
- izvede analizo učinkovitosti izobraževanj.

8.1.4. Merjenje zadovoljstva IAE

Poleg vsakoletne ocene dobavitelja ima dobavitelj možnost pridobiti dodatno mnenje Iskre Avtoelektrike o njem. To lahko pridobi s pomočjo lastnega vprašalnika ali v neformalni obliki in mu predstavlja področja možnih izboljšav.

8.1.5. Notranje presoje

Učinkovitost lastnega sistema vodenja kakovosti morajo dobavitelji nadzirati z izvajanjem notranjih presoj. Tu gre za izvajanje presoj sistema, procesa in proizvoda. Na osnovi teh presoj in planom odprave ugotovljenih neskladnosti, lahko dobavitelj vzdržuje učinkovit sistem vodenja kakovosti.

9. SEZNAM DOKUMENTOV IN OBRAZCEV

1. Izjava o zaupnosti
2. Cenik za obračun stroškov reklamacije
3. Splošno dobavni pogoji
4. Okoljevarstveni vprašalnik
5. Pisna izjava dobavitelja o skladnosti izdelkov (Izjava)
6. Obrazec za embalažo
7. Vprašalnik za samopredstavitev
8. Ocenitveni list kakovosti procesa
9. Skupna ocena
10. Načrt korektivnih ukrepov
11. Povpraševanje
12. Dostava tehnične dokumentacije
13. PPAP zahteve - vzorčenje
14. PPAP poročilo o meritvah
15. Nabavna naročilnica
16. Nabavna naročilnica z odpoklicem
17. Merilni list izhodne kontrole proizvajalca
18. Reklamacijski zapisnik
19. Načrt izboljšav-8D Poročilo
20. Predlog za spremembo
21. Prošnja za odobritev neskladnosti
22. Predlog za znižanje stroškov